

อนาคตภาพการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนในทศวรรษหน้า
THE FUTURE SCENARIOS OF BOARDING SCHOOL EDUCATIONAL MANAGEMENT
IN THE NEXT DECADE

ศักดิ์บุล ไกรฤกษ์^{1*} พระราชวชิรญาณเมธี²

Sakdibun Krairiksh^{1*} Phra Rajavajiranyanamethi²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University,
Thailand

*Corresponding Author E-mail : siameserowdy@gmail.com

วันที่รับบทความ 6 กรกฎาคม 2568

วันแก้ไขบทความ 14 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ 15 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพอนาคตของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนในช่วงทศวรรษหน้า (พ.ศ.2569-2578) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์แนวโน้มสภาพการณ์ของสังคมไทยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา และการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารโรงเรียนกึ่งนอนให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ งานวิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา ซึ่งเป็นกระบวนการที่อาศัยความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรงกับการบริหารการศึกษาและการจัดการโรงเรียนกึ่งนอน จำนวน 20 รูป/คน ผ่าน 3 รอบของการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การจัดทำแบบสอบถาม และการยืนยันความคิดเห็นในประเด็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพของโรงเรียนกึ่งนอนควรมีการพัฒนาใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านสนับสนุน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริมทักษะชีวิตและคุณธรรม การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเกื้อหนุนการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังพบว่าแนวโน้มสำคัญที่มีผลต่อโรงเรียนกึ่งนอนในอนาคต ได้แก่ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล โครงสร้างครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง และปัญหาสังคมร่วมสมัย ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ร่วมของผู้ทรงคุณวุฒิต่อการพัฒนาโรงเรียนกึ่งนอนในอนาคต โดยเสนอให้โรงเรียนกึ่งนอนทำหน้าที่เป็น “ระบบนิเวศทางการศึกษา” ที่หล่อหลอมผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านปัญญา ทักษะชีวิต และคุณธรรม เพื่อเตรียมพลเมืองรุ่นใหม่ให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ (Keywords) : อนาคตภาพการศึกษา, โรงเรียนกึ่งนอน, การบริหารการศึกษา, แบบเดลฟาย และชาติพันธุ์วรรณา, การจัดการศึกษาเชิงอนาคต

Abstract

This research aims to study the future vision of the management of boarding schools in the next decade (2026-2035), focusing on analyzing trends in the social situation of Thailand that will impact education management, and developing appropriate strategies for managing boarding schools to respond to the changes of the modern world. The research employs the Delphi method and ethnographic narrative, which gathers insights from experts with direct experience in education management and boarding school operations. A total of 20 participants were involved, and data was collected through three rounds in-depth interviews, surveys, and validation of key issues. The findings reveal that the future development of boarding schools should focus on four main areas: strategic management, student affairs, academics, and support. The emphasis is on participatory management, promoting life skills and moral values, creatively utilizing technology, and creating a safe and supportive learning environment. Additionally, key trends affecting boarding schools in the future include advancements in digital technology, changing family structures, and contemporary social issues. The findings reflect a shared vision among the experts regarding the development of future boarding schools, proposing that they function as "educational ecosystems" that nurture students holistically in terms of intellect, life skills, and morality, to prepare the new generation of citizens to face changes sustainably.

Keywords: Future of Education, Boarding School, Educational Management, Ethnographic Delphi, Futures Studies

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา “ทรัพยากรมนุษย์” ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณธรรมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในมิติของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม (UNESCO, 2015) โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Trilling & Fadel, 2009)

หนึ่งในรูปแบบของสถานศึกษาที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเยาวชนอย่างรอบด้าน คือ “โรงเรียนกึ่งนอน” (Boarding School) ซึ่งมีลักษณะเฉพาะในการดูแลนักเรียนทั้งด้านวิชาการและชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ส่งผลให้โรงเรียนลักษณะนี้สามารถปลูกฝังวินัย คุณธรรม ความรับผิดชอบ และทักษะชีวิตได้อย่างลึกซึ้งกว่ารูปแบบโรงเรียนทั่วไป (ภัทรวิดี เถลิ้มชัยกิจ, 2562) นอกจากนี้ โรงเรียนกึ่งนอนในประเทศไทยจำนวนไม่น้อย เช่น โรงเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนวิถียุทธ และโรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์ ยังมีภารกิจในการบ่มเพาะนักเรียนให้เป็นผู้นำทางวิชาการและคุณธรรม (สุภาวดี ศรีสำราญ, 2564)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา สังคมไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานทางการศึกษา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างครอบครัวที่ส่งผลให้เด็กจำนวนมากต้องพึ่งพาโรงเรียนกึ่งนอนในการดูแลทั้งด้านการศึกษาและชีวิตประจำวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) นอกจากนี้ สังคมไทยยังเผชิญกับปัญหาการเสื่อมถอยของคุณธรรมและค่านิยมดั้งเดิม ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ขยายของเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชน (ภัทรวดี เฉลิมชัยกิจ, 2562) ในขณะเดียวกันการแพร่ขยายของเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตยังเป็นปัจจัยที่สร้างความท้าทายในด้านการบริหารจัดการการศึกษา โดยเฉพาะในแง่ของการใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสมและความเสี่ยงจากการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่เหมาะสม (สุภาวดี ศรีสำราญ, 2564)

อีกทั้ง ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายังคงเป็นปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะในโรงเรียนที่มีงบประมาณจำกัด ซึ่งทำให้บางโรงเรียนไม่สามารถจัดหาและจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้กับนักเรียนได้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การขยายตัวของเศรษฐกิจดิจิทัลและการปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 ยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดเชิงวิพากษ์ และการมีความคิดสร้างสรรค์ (Trilling & Fadel, 2009) ดังนั้น โรงเรียนกึ่งนอนจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อให้สามารถพัฒนาเยาวชนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยั่งยืน และเพื่อให้โรงเรียนกึ่งนอนสามารถตอบสนองต่อบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปและยังคงทำหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องคาดการณ์ภาพอนาคตและกำหนดทิศทางการจัดการการศึกษาที่เหมาะสม (Linstone & Turoff, 2002)

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาภาพอนาคตของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2569-2578) โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบ Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) ซึ่งเป็นแนวทางที่เปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืนในโลกอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มสภาพการณ์ของสังคมไทยในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2569–2578)
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนที่เหมาะสมกับบริบทของอนาคต เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
3. เพื่อสังเคราะห์ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านสนับสนุน

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมในครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาองค์ความรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การศึกษาในโรงเรียนกึ่งนอน การศึกษาภาพอนาคต (Futures Studies) และกรอบแนวคิดทางการบริหารที่ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาในศตวรรษที่ 21

องค์การยูเนสโก (UNESCO) ได้เสนอแนวทางการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ว่าควรครอบคลุมทั้ง “การเรียนรู้เพื่อรู้ (Learning to Know), เพื่อทำ (Learning to Do), เพื่ออยู่ร่วมกัน (Learning to Live Together), และเพื่อเป็น (Learning to Be)” ซึ่งได้กลายเป็นหลักสำคัญในการออกแบบระบบการศึกษาให้ สามารถพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต และคุณธรรม (UNESCO, 2015)

ทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ การ ทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Trilling & Fadel, 2009) แนวคิด เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับโรงเรียนกึ่งนอน ซึ่งมีศักยภาพในการบ่มเพาะคุณลักษณะดังกล่าวผ่าน สภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนอาศัยและใช้ชีวิตอยู่ตลอดเวลา

2. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนกึ่งนอน

โรงเรียนกึ่งนอน หรือ Boarding School เป็นระบบการศึกษาที่นักเรียนใช้ชีวิตภายในโรงเรียนทั้ง ในด้านวิชาการและชีวิตประจำวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างวินัย ความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกันใน ชุมชน (Chung, 2016) ในประเทศไทย โรงเรียนกึ่งนอนปรากฏขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยมี วัตถุประสงค์ในการผลิตผู้นำทางวิชาชีพ และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับความรู้วิชาการ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

โรงเรียนกึ่งนอนในประเทศไทยมีหลายลักษณะ เช่น โรงเรียนแนววิทยาศาสตร์ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนทหาร และโรงเรียนที่ดำเนินงานภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์ ล้วนมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้น ความสมดุลระหว่างวิชาการและการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Education)

3. การศึกษาภาพอนาคต (Futures Studies) และการวิจัยแบบ Delphi

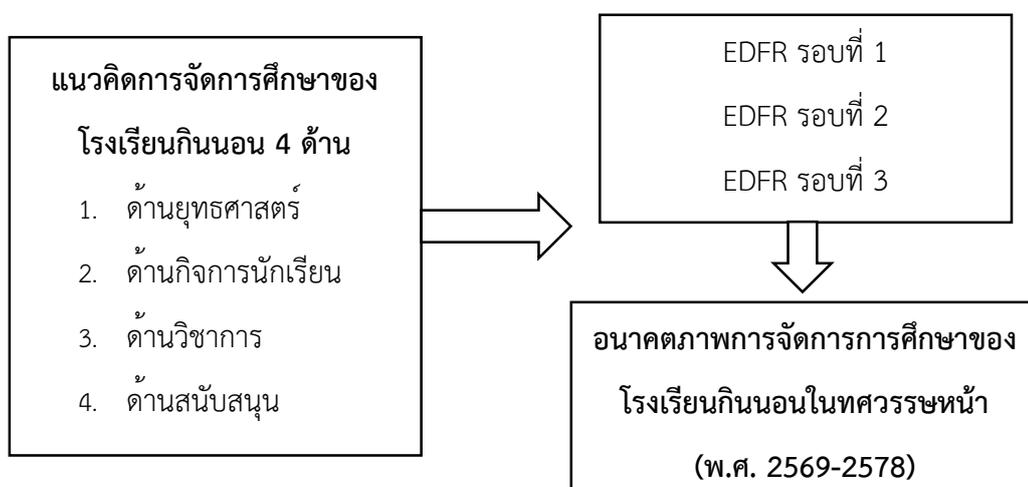
การวิจัยเกี่ยวกับอนาคต (Futures Studies) เป็นกระบวนการวิเคราะห์แนวโน้มและความเป็นไปได้ ในอนาคตเพื่อใช้ประกอบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ หนึ่งในวิธีการที่นิยมใช้คือ Delphi Technique ซึ่งเน้นการ รวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหลายรอบเพื่อนำไปสู่ฉันทามติ (Linstone & Turoff, 2002)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางของ Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) มาใช้ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพเชิงลึกกับการประเมินแบบมีโครงสร้างในหลาย รอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อคาดการณ์และออกแบบอนาคตที่พึงประสงค์ของโรงเรียนกึ่งนอนได้อย่างเป็นระบบ

4. ปัจจัยเชิงบริบทที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (AI, Big Data, Blended Learning), โครงสร้างครอบครัวที่เปลี่ยนไป, ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และปัญหาด้านคุณธรรม ล้วนส่งผลต่อรูปแบบการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ล้วนเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัวได้ในโลกอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบคาดการณ์อนาคต โดยใช้กระบวนการ Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยแบบชาติพันธุ์ (Ethnography) และเทคนิคเดลฟาย (Delphi) เพื่อศึกษาความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 รูป/คน ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนกึ่งนอนที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

- แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สำหรับการเก็บข้อมูลรอบที่ 1
- แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับรอบที่ 2 และ 3
- แบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่ามัธยฐาน (Median), ฐานนิยม (Mode), และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range - IQR)

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 รอบ ตามแนวทางของ EDFR ดังนี้

- รอบที่ 1 (Ethnographic) สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อรวบรวมประเด็น แนวคิด และข้อเสนอเกี่ยวกับอนาคตภาพของการจัดการการศึกษาในโรงเรียนกึ่งนอกรูปแบบ
- รอบที่ 2 (Delphi Round 1) นำประเด็นจากรอบที่ 1 ไปพัฒนาเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น และแจกจ่ายให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม
- รอบที่ 3 (Delphi Round 2) เสนอผลการวิเคราะห์จากรอบที่ 2 กลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอีกครั้ง เพื่อยืนยันหรือปรับความคิดเห็น จนได้นันทามติ (Consensus)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากรอบแรกวิเคราะห์ด้วยการจัดหมวดหมู่เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนข้อมูลจากรอบที่ 2 และรอบที่ 3 วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ได้แก่ มัธยฐาน (Md), ฐานนิยม (Mo) และ IQR โดยกำหนดว่า ถ้ามัธยฐานและฐานนิยม ≥ 4 และ $IQR \leq 1$ ถือว่ามีนันทามติในประเด็นนั้น

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 จากการศึกษาแนวโน้มสภาพการณ์ของสังคมไทยในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกึ่งนอกรูปแบบ (พ.ศ.2569–2578) พบว่า แนวโน้มที่มีผลกระทบต่อโรงเรียนกึ่งนอกรูปแบบสามารถแบ่งออกเป็น 4 มิติหลัก ได้แก่ แนวโน้มด้านเทคโนโลยี ด้านสังคม และวินัย ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน และด้านการเมืองและนโยบายการศึกษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นอย่างสอดคล้องกันว่า ทั้ง 4 มิติล้วนเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนกึ่งนอกรูปแบบในอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1. แนวโน้มด้านเทคโนโลยี / AI / ดิจิทัล: เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะ AI ระบบอัตโนมัติ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษา เด็กยุคใหม่จะมีลักษณะของ “digital native” ที่คุ้นเคยกับข้อมูลจำนวนมากในเวลาสั้น ๆ และมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งที่หลากหลาย ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าโรงเรียนกึ่งนอกรูปแบบต้องไม่เพียงปรับตัวด้านเทคโนโลยี แต่ต้อง “ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่” ที่ผสมผสานชีวิตประจำวันเข้ากับดิจิทัล เช่น การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ใช้แอปพลิเคชัน การใช้ระบบติดตามพฤติกรรมด้วย IoT หรือการวิเคราะห์พัฒนาการผู้เรียนด้วย AI เพื่อให้การดูแลมีความแม่นยำและเป็นรายบุคคลมากขึ้น

2. แนวโน้มด้านสังคม / วินัย / คุณธรรม / ครอบครัวยุคใหม่: ความเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างครอบครัวไทย เช่น การเพิ่มขึ้นของครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวที่ไม่มีผู้ปกครองหลักอยู่ใกล้ชิด และภาวะผู้สูงอายุเลี้ยงดู

หลาน ส่งผลให้โรงเรียนต้องเข้ามาทำหน้าที่ที่เคยเป็นของครอบครัวมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการสร้างวินัย ความรับผิดชอบ และคุณธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นพ้องว่า โรงเรียนกนินอนควรเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัย และเอื้อให้เด็กได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การเคารพผู้อื่น และการพัฒนาตนเองอย่างมีคุณค่า โดยต้องสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่เกื้อหนุนวินัยจากภายใน และมีระบบสนับสนุนด้านสุขภาวะจิตที่เข้มแข็ง

3. แนวโน้มด้านเศรษฐกิจ / แรงงาน / ความเหลื่อมล้ำ: ในยุคที่ความเหลื่อมล้ำยังคงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ลุกลามไปสู่ระบบการศึกษา โรงเรียนกนินอนมีบทบาทสำคัญในการ “ลดช่องว่าง” และสร้างโอกาสใหม่ให้กับเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง ซึ่งอาจไม่มีต้นทุนทางสังคมที่เพียงพอ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าโรงเรียนควรเป็น “กลไกชดเชยเชิงระบบ” โดยจัดโปรแกรมฝึกอาชีพ การแนะแนวเส้นทางอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานในอนาคต รวมถึงส่งเสริมทักษะความยืดหยุ่นทางอารมณ์(resilience) ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเผชิญกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในอนาคตได้

4. แนวโน้มด้านการเมือง / นโยบายการศึกษา: นโยบายการศึกษาของไทยมีลักษณะผันผวนตามบริบททางการเมือง การเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้บริหารกระทรวงมักนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายในระยะสั้น ซึ่งส่งผลต่อความต่อเนื่องในการพัฒนาโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิมองว่า โรงเรียนกนินอนต้องพัฒนาความสามารถในการ “แปลนโยบายเป็นการปฏิบัติ” (Policy Translation) อย่างมีความยืดหยุ่น รวมถึงเสนอให้รัฐออกแบบนโยบายเฉพาะสำหรับโรงเรียนกนินอน เช่น การจัดงบประมาณพิเศษเพื่อกำหนดคุณลักษณะสถานศึกษาประเภทพิเศษ และการประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทของการดูแลผู้เรียนตลอด 24 ชั่วโมง

สรุปได้ว่า โรงเรียนกนินอนในทศวรรษหน้าจะไม่สามารถทำหน้าที่แบบ “สถานศึกษาทั่วไป” ได้อีกต่อไป แต่ต้องเป็น “ระบบการดูแลแบบองค์รวม” ที่สามารถตอบสนองได้ทั้งชีวิต สังคม จิตใจ และอนาคตของผู้เรียน แนวโน้มที่กล่าวมาเหล่านี้มิได้แยกขาดจากกัน แต่มีลักษณะซ้อนทับ เช่น เทคโนโลยีจะเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ เมื่อครอบครัวเปราะบาง โรงเรียนต้องสอนวินัย เมื่อตลาดแรงงานเปลี่ยน โรงเรียนต้องฝึกทักษะชีวิต และเมื่อนโยบายไม่แน่นอน โรงเรียนต้องยืนอยู่ได้ด้วยความเข้มแข็งจากภายใน ดังนั้น แนวโน้มทางสังคมจึงไม่เพียงเป็น “บริบท” หากแต่เป็น “แรงผลักดัน” ที่ต้องกำหนดบทบาทใหม่ของโรงเรียนกนินอนในศตวรรษที่ 21 อย่างรอบด้านและลึกซึ้ง

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 จากการศึกษาแนวทางการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกนินอนที่เหมาะสมกับบริบทของอนาคต เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนกนินอนในทศวรรษหน้าได้อย่างเป็นระบบครอบคลุม 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านสนับสนุน โดยทั้ง 4 ด้านได้รับฉันทามติอย่างชัดเจนจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการวิจัยทั้ง 3 รอบ

1. ด้านยุทธศาสตร์: ผู้ทรงคุณวุฒิได้เห็นพ้องกันว่าโรงเรียนกนินอนควรมีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและคล่องตัว โดยขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและไม่ยึดติดกับระบบราชการแบบเดิม โรงเรียนควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว 10 ปี ที่เชื่อมโยงกับพันธกิจเฉพาะของโรงเรียน พร้อมทั้งจัดตั้งระบบการบริหารที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการเชิงนโยบายภายในโรงเรียนที่มีอำนาจร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้ง

พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรม และสุขภาวะ เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลอย่างแม่นยำและต่อเนื่อง

2. ด้านกิจการนักเรียน: ด้านกิจการนักเรียนถือเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนกินนอน เนื่องจากชีวิตของนักเรียนไม่ได้หยุดอยู่แค่ในห้องเรียน ระบบการดูแลนักเรียนจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนจากการควบคุมไปสู่การพัฒนาและสนับสนุน โดยเฉพาะในการสร้างวินัยจากภายในผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม เช่น การจัดสรรหน้าที่ในห้องพัก การกิจประจำวัน การดูแลรุ่มนึ่ง และการออกแบบกติการ่วมกัน ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ครูหอพักเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้นำทางชีวิตที่สามารถให้คำปรึกษา สังเกตพฤติกรรม และประเมินความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนในเชิงคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือเชิงพฤติกรรม เช่น แฟ้มสะสมงาน หรือระบบสะท้อนพฤติกรรมเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาระบบสุขภาวะจิตที่เข้าถึงได้ง่าย ไม่มีการตีตรา และเน้นการใช้เชิงป้องกันมากกว่าการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

3. ด้านวิชาการ: การเรียนรู้ในโรงเรียนกินนอนควรเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นเนื้อหาหลักสูตรเป็นศูนย์กลาง ไปสู่การมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ โดยมีการออกแบบหลักสูตรที่เน้นความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งรวมถึงการเรียนรู้ในรายวิชาเชิงวิชาการ ทักษะชีวิต และวิชาชีพพื้นฐาน โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมจริง เช่น โครงการ การเรียนรู้ในห้องเรียน หรือการฝึกทักษะผ่านกิจกรรมในห้องพัก ระบบการประเมินผลควรเน้นที่การประเมินเพื่อการพัฒนา แทนการตัดสินผล เช่น การใช้ Portfolio การประเมินโดยเพื่อน การประเมินตนเอง และการสะท้อนผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ครูควรได้รับการพัฒนาให้เป็น Learning Designer และ Life Coach ที่สามารถใช้ข้อมูลของผู้เรียนในการวางแผนการสอนแบบเฉพาะบุคคล

4. ด้านสนับสนุน: ระบบสนับสนุนในโรงเรียนกินนอนควรได้รับการพัฒนาให้มีความสำคัญเทียบเท่ากับการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่กำหนดคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทั้งในระหว่างวัน และในยามค่ำคืน ผู้ทรงคุณวุฒิได้เน้นย้ำว่าควรมีการจัดการโภชนาการอย่างมีระบบ โดยมีนักโภชนาการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และประเมินภาวะโภชนาการของผู้เรียนแต่ละราย พื้นที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เช่น หอพัก ห้องน้ำ โรงอาหาร ควรได้รับการออกแบบใหม่เพื่อให้ความปลอดภัย ความสะอาด และความเป็นมิตรกับการอยู่ร่วมกันในระยะยาว นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่สนับสนุนการดูแลผู้เรียน เช่น ระบบติดตามสุขภาพรายวัน ระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนรายบุคคล และแอปพลิเคชันที่เชื่อมโยงโรงเรียนกับครอบครัว ทั้งหมดนี้ควรถูกบูรณาการให้เป็นระบบการดูแลคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่สามารถประเมินและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกินนอนในอนาคตควรมีลักษณะเป็นระบบนิเวศของการเรียนรู้และการดำรงชีวิตที่ทุกองค์ประกอบทำงานประสานกันอย่างมีระเบียบ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรี และมีความสุข โรงเรียนกินนอนจำเป็นต้องออกแบบตัวเองใหม่ให้กลายเป็นทั้งพื้นที่แห่งการฟื้นฟู พื้นที่แห่งโอกาส และพื้นที่แห่งการสร้างอนาคตให้กับผู้เรียนทุกคน แนวทางดังกล่าวมิใช่เพียงแค่ทางเลือก แต่เป็นความจำเป็นที่สำคัญ หากประเทศไทยยังคงต้องการกลไกการศึกษาเชิงลึก ที่สามารถรองรับและพัฒนาเยาวชนในบริบทที่เปราะบางให้กลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 จากการสังเคราะห์ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการจัดการ การศึกษาของโรงเรียนกบินนอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้าน สนับสนุน พบว่า อนาคตภาพของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกบินนอนในทศวรรษหน้า” ได้สะท้อนภาพ การเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมและลึกซึ้งในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะใน 4 ด้านหลักที่เป็นโครงสร้างสำคัญของ การจัดการศึกษา ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ และด้านสนับสนุน ซึ่งได้จากการ วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิผ่านกระบวนการวิจัยแบบ EDfR ในทั้งสามรอบ

1. ด้านยุทธศาสตร์: โรงเรียนกบินนอนในอนาคตควรบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เปิดพื้นที่ให้ทุก ภาคส่วนมีบทบาทในการวางแผน พัฒนา และติดตามประเมินผล อีกทั้งยังควรบริหารโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven) และมีความสามารถในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงด้วยระบบยุทธศาสตร์ที่ยืดหยุ่นและมี ทิศทางระยะยาว

2. ด้านกิจการนักเรียน: ระบบกิจการนักเรียนควรมุ่งสร้างวินัยจากภายใน เสริมสร้างคุณธรรมผ่าน วิถีชีวิต ไม่ใช่เพียงผ่านบทเรียน และต้องดูแลสุขภาวะจิตใจและร่างกายอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่ม นักเรียนที่มีความเปราะบางทางสังคมหรือทางครอบครัว

3. ด้านวิชาการ: แนวทางการเรียนรู้ควรเน้นการบูรณาการชีวิตกับบทเรียน พัฒนาทักษะชีวิต ควบคู่กับวิชาการ ส่งเสริมการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เสริม เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกอนาคต

4. ด้านสนับสนุน: โรงเรียนกบินนอนควรมีระบบสนับสนุนที่ครอบคลุมทั้งด้านโภชนาการ ความ ปลอดภัย สุขภาพ พื้นที่ใช้ชีวิต และเทคโนโลยีสนับสนุน โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโต อย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สรุปได้ว่า อนาคตภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนกบินนอนในทศวรรษหน้าตามผลการวิจัยใน ครั้งนี้ ได้สะท้อนวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนกบินนอนสามารถ และควรที่จะพัฒนาไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้และการใช้ชีวิต” ที่ยืดหยุ่นปลอดภัย และทรงพลังพอจะ เปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีศักดิ์ศรีและศักยภาพอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า แนวโน้มในสี่มิติหลัก ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี, สังคมและวินัย, เศรษฐกิจและ แรงงาน, และการเมืองและนโยบายการศึกษา จะมีผลกระทบสำคัญต่อการพัฒนาและการจัดการการศึกษา ของโรงเรียนกบินนอนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2569–2578) โดยทุกมิติมีลักษณะการเชื่อมโยงกันและส่งผลให้ โรงเรียนกบินนอนต้องปรับตัวและพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ซึ่ง โรงเรียนจะต้องไม่เพียงแต่ให้การศึกษาด้านวิชาการ แต่ต้องเป็นระบบการดูแลแบบองค์รวมที่ตอบสนองทั้งชีวิต , สังคม, จิตใจ, และอนาคตของผู้เรียนอย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ IdaRianawaty et al. (2021) โดยที่โรงเรียนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม พร้อมเตรียมผู้เรียนให้ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต และสร้างทักษะที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

นอกจากนี้ โรงเรียนยังต้องเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาแบบองค์รวมที่ต้องการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะหลายด้านและสามารถแข่งขันในสังคมและเศรษฐกิจในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การจัดการการศึกษาของโรงเรียนกบินอนนันทศวรรษหน้า ควรเป็นระบบที่ยืดหยุ่นและรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ กิจกรรมนักเรียน วิชาการ และสนับสนุน ทั้งนี้ โรงเรียนควรบริหารจัดการอย่างมีข้อมูล วางแผนระยะยาว พร้อมระบบบริหารที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การดูแลนักเรียนควรมุ่งพัฒนาและสนับสนุน โดยสร้างวินัยจากภายในผ่านกิจกรรมต่าง ๆ และการเปลี่ยนบทบาทของครูหอฟักเป็น “ผู้นำทางชีวิต” การเรียนรู้ควรมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมระบบประเมินที่เน้นการพัฒนา การสนับสนุนควรครอบคลุมทั้งโภชนาการและเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงโรงเรียนกับครอบครัว โดยที่แนวทางการจัดการศึกษาควรเป็นระบบนิเวศที่ทำงานประสานกัน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีศักดิ์ศรีและคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา มธุลาภรังสรรค์ (2565) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในศตวรรษหน้า โดยมีการเน้นการวางแผนการรับนักศึกษาให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง การใช้การประเมินผลที่โปร่งใสและเชื่อถือได้ รวมถึงการบูรณาการหลายศาสตร์และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีประสิทธิภาพในสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีศักดิ์ศรีและคุณภาพในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า อนาคตของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนกบินอนนันทศวรรษหน้า จะมีการเปลี่ยนแปลงใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ กิจกรรมนักเรียน วิชาการ และสนับสนุน โดยโรงเรียนควรบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ใช้ข้อมูลเป็นฐาน และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านกิจกรรมนักเรียนควรมุ่งสร้างวินัยจากภายใน และดูแลสุขภาพจิตใจและร่างกาย ด้านวิชาการควรบูรณาการชีวิตกับการเรียนรู้ พร้อมใช้เทคโนโลยีเสริม และด้านสนับสนุนควรมีระบบที่ครอบคลุมทั้งโภชนาการและสุขภาพ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตสมดุ สรูปได้ว่า โรงเรียนกบินอนนันทศวรรษหน้าจะเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการใช้ชีวิตที่ยืดหยุ่นและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีศักดิ์ศรีและศักยภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรนิษฐ์ แดงสี (2562) ได้ศึกษาถึง อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศตวรรษหน้า (พ.ศ.2562-2571) โดยที่เน้น 9 ด้านในการพัฒนาและจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น เนื้อหาสาระการศึกษา การพัฒนาครู การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน งานวิจัยทั้งสองชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบการศึกษาที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน โดยเฉพาะการผสมผสานความรู้จากหลายศาสตร์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนในทุกมิติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาระบบการศึกษาที่บูรณาการมิติที่สำคัญต่าง ๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี, วินัย, คุณธรรม และเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในการเผชิญกับโลกอนาคตที่มีความท้าทายสูง โดยการเน้นการพัฒนาทักษะที่หลากหลายทั้งทางด้านวิชาการและทักษะชีวิต

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรออกแบบแผนยุทธศาสตร์ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ และนำข้อมูลที่ได้จากระบบการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งสร้างระบบการบริหารที่มีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ทั้งผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปลี่ยนแปลงจากการควบคุมไปสู่การสนับสนุน โดยเน้นการสร้างวินัยจากภายใน โดยครูและบุคลากรในโรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและดูแลสุขภาพจิตใจของผู้เรียนอย่างเข้มข้น เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีการใช้เทคโนโลยีในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในรูปแบบที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของตนเองและสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการเผชิญกับความท้าทายในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ระยะยาวของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนกึ่งนอน เพื่อวัดผลการดำเนินนโยบายด้านคุณลักษณะ ทักษะชีวิต และการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ควรวิจัยเปรียบเทียบแนวทางการจัดการของโรงเรียนกึ่งนอนกับโรงเรียนไป-กลับ ในประเด็นด้านสุขภาพจิต คุณธรรม และทักษะสังคม เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

2.3 ควรศึกษารูปแบบการนำเทคโนโลยี เช่น AI, Learning Analytics, หรือ Smart Dorm มาใช้จริงในบริบทโรงเรียนกึ่งนอน และวิเคราะห์ผลกระทบในเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกพร วัฒนโยธิน. (2561). การบริหารจัดการหอพักในโรงเรียนประจำระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรุณา มุฑาลาภรังสรรค์. (2565). อนาคตภาพการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ตรีลิ่ง, แบริ่ง และ ฟาเดล, ชาร์ลส์. (2552). *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. (แปลโดย สุวิทย์ เมษินทรีย์). กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- พรรณราย เจนจบ, วราภรณ์ ธรรมโชติ, & สุขานาถ ตูลยทรัพย์. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการคาดการณ์อนาคต. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 23(1), 89–108.
- ภัทรนิษฐ์ แดงสี. (2562). อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2562-2571). *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*, 6(10), 75-85.
- ภัทรวดี เฉลิมชัยกิจ. (2562). การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนกึ่งนอกระบบวิทยาศาสตร์ศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558). *พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย: แนวคิดและแนวทางพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สุภาวดี ศรีสำราญ. (2564). การจัดการศึกษาตามแนววิถีพุทธในโรงเรียนกึ่งนอกระบบ : กรณีศึกษาโรงเรียนสัตยาไส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *รายงานทิศทางการศึกษาไทยในอนาคต*. กรุงเทพฯ : สกศ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566–2570*. กรุงเทพฯ : สศช.
- Ida Rianawaty, Suyata, Siti Irene Astuti Dwiningrum and Bagus Endri Yanto. (2021). *Model of Holistic Education-Based Boarding School: A Case Study at Senior High School*. retrieved February 28. 2024. from <https://eric.ed.gov/?id=EJ1294511>.
- Linstone, H. A., & Turoff, M. (2002). *The Delphi Method: Techniques and Applications*. Reading, MA : Addison-Wesley.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st Century Skills : Learning for Life in Our Times*. San Francisco : Jossey-Bass.
- UNESCO. (2015). *Rethinking Education : Towards a Global Common Good?* Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.